

MÖRSZKA KRAJINA

Versztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevci, 1925. május 24.

Broj 20. Szám.

Gde je krivica postni mizerij?

Píszali szmo dosztrakát od nasi prekmurszki postni mizerij, stero szo rêszan nedosztojne za edno versztveno i trstveno tak razvito krajino kak je nase Prekmurje. V tom táli szmo pa nê krivil postne podrejene oblászti nego te visesnye, kem bi v mogôcsnoszti bílô té falinge odsztrániti. Kak nam pa zdaj Ljubljanszka direkcija poste i telegrafa tocsne informácije dála, vídimo ka nêdnôk szamo nase lüdsztvo krivo, escse vecs pa tiszti poszlanci, ki szo od lüdsztva poszláni záto v Beograd, naj tam od nasi razmer informácije dávajo tisztim ministrom, kí bi tak mogôcse pripoznali napake i je ódsztrániti volô meli z málim pênezoj, dônok pa na zadovolszto národa.

Ka sze Ljubljanszka direkcija trüdi za pobôgsanye postni razmer i po tocsni porocsilaj g. upravnika poste v M. Soboti té mizerije dobro pozna, v kelko nyê je tô v mogôcsnoszti, tüdi tô odsztráni, nyê moremo pripoznati i je tüdi razvidno z dopiszá, kí nam je poszlani od direkcije i sze v originálnoszti szledêcse glászi:

Direkcija poste in telegrafa v Ljubljani. D. št 15311/II b. 1925. 8. maja 1925. v Ljubljani. Uredništvo časopisa „Mörszka Krajina“ Markisevci P. Murska Sobota.

Z ozirom na članek „Je vsze mogocse“ v Vašem cen. listu št. 13 od 5. IV. 1925 in št. 15 od 19. IV. 25. Vam na 11 točk, kí so navedene v št. 15 naznanjamo, da se je s 1. majem t. l. upostavila avtomobilna zveza med Mursko Soboto in Doljno Lendavo čez Martjance in Dobrovnik.

Istočasno se je uvedla dnevno poštna zveza s pešakom med Martjanci in Prosenjakovci.

Glede selske dostave v krajih Moravci in Tešanovci nismo prejeli še nikakih vlog, istotako ne glede dnevne poštno zveze za pošto Bodonci. V teh zadevah bomo potrebno ukrenili.

Pošta v Hodošu je od ministrstva že dovoljena in je direkcija tüdi že razpisala natečaj za odpraviško mesto.

Glede otvoritve poste v Mačkovcih nismo prejeli nikake vloge ter naj prizadeta županstva vpošljejo na direkcijo pismeno vlogo z navedbo

krajev, kateri naj bi se prideli tej pošti.

Glede zveze med Gornjo Lendavo in postajo Mačkovci smo pa že razpravljali s pošto v Gornji Lendavi, katera nam je pa poročala, da je peška zveza z Rogoševci ugodnejša. Uvedbo poštnih voženj na imenovani progi pa radi premalega prometa še ne moremo predlagati ministrstvu, ker bi bili izdatki za to vožnjo veliko večji, kot so pa dohodki pošte Gor. Lendava.

Direktno ambulanco Maribor—Hodoš bomo uvedli pa z mesecem junijem, ker bo vožnji red tak, da jo bo lahko vzdrževati, kar dosedaj ni.

Na progi Murska Sobota—Rogoševci ne moremo uvesti avtomobilskega prometa, ker za avtomobile, kí so nam sedaj na razpolago, cesta ni primerna, manjših avtomobilov pa nimamo in jih tüdi ne moremo dobiti.

Kar se tiče telefonskih zvez v Prekmurju, sporočamo tole:

1.) Direkcija je otvoritev javne telefonske govorilnice v Hodošu že lansko jesen predlagala ministrstvu poste i telegrafa z gradbenim programom za budžetno leto 1925/26. Ta program še ni odobren.

2.) Otvoritev javne telefonske govorilnice pri pošti Puconci je v razpravi.

3.) Zgradba telefonskih zvez Beltinci Turnišče—Dobrovnik in M. Sobota—Bodonci—Gornja Lendava—Rogoševci je bila ponovno z vsakoletnimi splošnimi gradbenimi programi predlagana ministrstvu. Ti projekti pa do sedaj zaradi pomanjkanja budžetnih kreditov in gradbenega materi-

jala od ministrstva še niso bili odobreni.

Direkciji je prav dobro znano, da je zgraditev omenjenih telefonskih zvez nujno potrebna, in záto ne opusti nobene prilóznosti, da na merodajnem mestu opozori na to vážno zahtevo Prekmurja.

Naslov tofej lahko izvidi iz tega, da se direkcija trüdi, da upostavi tüdi v Prekmurju redni poštni promet, da se pa to vrši le polagoma, ker se mora pač boriti z raznimi težkôčami i prositi odobrenja ministrstva.

Direktor poste in telegrafa:
GREGORIČ.

Z-toga dopiszá je razvidno, ka szo Tešanovci i Morávci escse nê prosnye vlozili za državno doszta vo na dom. Rávnopak Mačkovci i priszpádajôcse obcsine szo nê da é prosnye, tak szezna, ka sze resiti nemre delo. Hodoška posta upravitelsztva meszto razpiszano má, csi sze bôde stô glászo. G. Lendava nescse meti dnévno frisko posto z-Mačkovec, tak je direkciji odgovorila, ka je zanyô vugodnêsa zveza z Rogoševci. Pri tej obcsinaj je potrebno kémprvlé vloziti pizsmeno prosnyo na direkcijo potom postne uprave. Poszlance bi pa proszili za poszredovanye v Beogradi za nakazilo potrebni kreditov, za pobôgsanye postni razmer. Hvala direkciji za pojasznila.

Borzalmas bányaszerencsétlenség Dortmundba.

A város közelében levő Dorstfeld-akna nyugati tárnáiban bányalégrobbanás történt, amely részben a szomszédos aknákra is áterjedt. A második tárnából a reggel leszállott 289 bányász közül esti nyolc óráig mindössze 25 sértetlen és 14 többékevésbé súlyosan sebesült bányász tért vissza. A többiek sorsáról egyelőre semmit sem lehet tudni. A szintén beomlott ötödik tárnába reggel 238 ember szállott le, akik közül estig 190-en tértek vissza azonkívül négy súlyosan sebesült. A beomlott tárnákban összesen 294 bányász tartózkodik, akiknek sorsáról még semmi hír sincs. A közeli aknák rendelkezésre bocsátották munkásaikat a mentőmunkálatokhoz és most seré-

nyen folyik a beomlott folyosók kiktakarítása. Azt hiszik, hogy az aknában még nagyszámú bányászt fognak élve megtalálni.

A katasztrófát, mint megállapították az okozta, hogy a mérgezőgázok a tárnában lévő dinamitot felrobbantották. Az eddig megtalált három halott közül csak egyen láthatók égési sebek, a másik kettő holtteste semmi sérülést nem mutat, úgy hogy nyilván mérgezés folytán haltak meg. A dorstfeldi bánya az eggei köszénbánya-társaság tulajdona, a bánya berendezése mintaszerű, mindeztől ott soha szerencsétlenség nem fordult elő. A megszállás alatt a bánya a francia-belga megszálló hatóságok igazgatása alatt állott.

Je vsze mogocse!?

Ali szo nigdasnyi apostolje i predikátorje szamo predgati szvéte recsi ali szo pa tüdi i z lépov példov hodili naprê pred tisztim národom v

steroga szo tej szvéti récsi dobrotivnoszt vcepiti steli? . . .

Zákon, kí zagovárja uradnika je nê záto prinesen, naj pod tisztoza neszmilenosztjov léko národ za norca májo tiszti, kí bi ga tak za szvoj

haszek vöponôcali radi, nego je prinesen záto, da naj lüdjé nêzivéjo nazáj z uradnika inteligencie túhotov té, gda on rávno záto z lüdsztvom dobro i podáno more posztôpati. Csi pa je nê tak, tóje csi sze nisterni uradnik nedrzi szlüzbenoga pravilnika, ali té tüdi valá za lüdi zákon kí zagovárja uradnika? Nê je zadoszta temeljitno nûcati uradnika zagovárjajôcsi zákon te, csi taka je szam uradnik narêdo krívi prvi sztopáj próti klienti. Vendar pa bi za veszdásnye vrêmen valati eden modernêsi zákon mogao, ár szo klienti z-kí sze moderno i inteligentno, tüdi pravicsno posztôpati more 'ze dneszdén tüdi za eden modernêsi zákon zadoszta moderní i inteligentni, teda sze z temi tüdi modernêsi i pravicsnêse brez protekcije more posztôpati. Csi bode-mo szamo z-edne sztráni vidili krivoszt, moremo z-drúge sztráni zame-távanye konstatêrati, stero je nê edná-ka pôt — pravice.

Kelko je v Prêkmurji tocsilnic alkoholni pijacs i kak verno sze podeljávajo nôve i zakaj? V szamom M. Sobotskom okraji je od zaszêdbe 60 tocsilnic (krcsme i trgovine) vecs, kak pa je bílô prvlé. Alkohol vecs podpore v ziva kak pa modernizácija i sürjenyé lüdsztvi vugodne sôle. Za nepreszvetesnye je rávnotak dobro. Kem vecs bode tocsilnic i menyé sôl, tém bole de zaosztányeno lüdsztvo, z-steri ti csedni bodejo le'zê 'zivelí. Pritom pa država tüdi dvojni haszek má (tüdi nisterni lüdjé!), ár z-tocsilnic príde dohôdek, na sôle pa nema vödávanya, ergo tüdi haszek. Na, pa te píitati trbê escse zakaj sze dáva telko tocsilnic? Nê znati komi i kelkim lüdem je tüdi neposzredno haszek tô . . .

Kak je nê vszáki veleposzesztnik vrêden tak doszta zemliszsa, rávnotak je pa nê vszáki, kí nika nema zemliszsa, vreden ka bi jo dôbo. Máli vért z-szvoji tézko zaszlüzemí kraj-caramí more dáco placšívati za tisztoza zemliszsa neprinesení dohôdek, steri bi drzávi docsaklivi haszek mogao bidti i steri sze po rázni nevrêdni lüdjaj na pofrat tá raz-tori, té gda vreden delavec donyega nemre pridti. I tü nam na pamet príde zákona predpisz, ka agr. interessenti doblenoga zemliszsa z-árende, ali v poloviczno obdelávo dati nesz-mêjo, pa dônok kelko ji je taksi kí szo prisziljeni toga, ár szvoje zívine nê szamo za obdelávo ne, nego niti za gnoj delati nemájo, steroga je pa tá zemla 'ze zdaj po peti létaj vendar potrebna. Ali nam vértüvanye povszêdik tak 'intenzívno' ide?

Kelko zamüde bi meo vlák, csi bi z-Ljubljane sô v Hodoš, da vez-daj z-M. Sobote vödôcs dnévno edno vöro zamüde má? Pod véksov kontrolov mogôcse — ménso?

Az igaz,

hogy rőndnek muszáj lőnnie, de ha vonatkozik ez egyesekre, vonatkoznia kell másokra is. Részrehajlóknak lenni sem hivatalosan sem hivatalon kívül nem szabad. Ahogy a törvény paragrafusai érik az egyiket, éppugy nem kerülhetik ki a másikat. De, ha egyes esetekben se hallunk se látunk, viszont más esetben nagyon is kitárjuk mind e két szervünket, az a részrehajlás, egyéni megalázkodás, nem kellő erélyességnek, mely az egyes hivatali polcok betöltéséhez feltétlenül megkívánatik, a jele, melyek előtt a sajnálkozás teljes mértékével kell adóznunk, s mi több, az ily egyénnel szemben részvétünket kell kifejeznünk.

Prekmurjában nagyon is kezdjük az elfogultság jeleit tapasztalni s ezt leginkább oly helyeken és egyéneknél. kiknek tekintet nélkül milyen párt és pártérdek követeli az elfogultságot, bedőlni hívásukra, parancsukra nem szabadna, mert előttük az igazság mérlegének az egyensulya a fundamentum, melynek hű és odaadó billegésére esküt tettek. Ennek ellenére azonban itt főlv s mindenk fölött álló a pártérdek, melyért még a legszentebb emberi követelményeket is sutba lehet dobni. Hogy azonban ehhez saját prekmureceink jobbanmondva egyes árulói, nagyban hozzájárulnak, jóllehet saját érdekük előretolása miatt, az az egyszer szent és való. Ezekről kapnak vérszemet azok, kik minket nyomni szándékoznak, s mert e céljuk sok esetben sikerrel járt a tapasztaltak után hozzáfognak a gyakorlati végrehajtáshoz. Mi több, még ennél is találnak hű támogatást saját szülőteinkben.

Egy saját emberünk, prekmurec saját szomszédját bejelentette, hogy az a választási harcban „zsivó Radič” szavakkal

bolygatta a gyűlés rendjét. Ezért az idevonatkozó törvény értelmében minimális két napra lett elítélve ami az ítélkező helyes eljárását feddi. Ha saját szomszédja nem jelentette volna fel, ítélet biztosan nem hozatott volna, mert per nélkül nem lehet tárgyalás. Visszont mikor az ítélet kimondatott, ugyanakkor már maga Pašič, mint annak a kormányának a feje, mely az idevonatkozó törvény rendelkezéseinek egyik legjobb tudója, nem

hogy éltette volna Radičot, hanem egyenesen tárgyalt az együttes működésre vonatkozólag, ami ma már majdhogy nem nyélbe is van ütve. Hát akkor most őt is le kell zárni? Azt hisszük a paragrafus holt betűje csak irányadó kell, hogy legyen az élő gyakorlat keresztülvitelében s ha az ítélkező irányadó szerint jól is ítélkezett, legyünk mi belátóak, ne kívánjuk felebarátunknak olyan erkölcsi kárt, mely velünk szemben soha sincsen még elkésve.

A kisantant okozta Közép-Európa gazdasági összeomlását.

A német szociáldemokrata-párt, amely harmincegy mandátummal a csehszlovák szociáldemokrata-párt után a második legerősebb pártja a csehszlovák törvényhozásnak, szombaton ülést tartott, amelyen foglalkozott a kisantant bukaresti konferenciájának határozataival. A párt végrehajtóbizottsága tiltakozó határozatot hozott a bukaresti fegyvercsörgetés ellen és sajnálkozását fejezte ki azon, hogy Benes külügyminiszter is közreműködött a kisantant határozatának létrejöttében. A párt határozata többek közt a következőket mondja:

— A kisantant külügyminiszterei bámulatosan félreismerik a viszonyokat és tulságosan nagy fontosságot tulajdonítanak a maguk államszövetségének, ha azt hiszik, hogy parancsokat osztogathatnak a szomszédos államoknak, megszabhatják, hogy erkölcsi tekintetben miképpen viselkednek, sőt fenyegetőzni is mernek. A bukaresti konferencia illetéktelenül beleavatkozott más országok belügyeibe.

A kisantant, amelynek államai menedékhelyet nyújtanak a szomszédos országok reakciós elemeinek, nem jogosult arra, hogy megparancsolja Ausztriának, szabad-e területén idegeneket megtűrnie és megengedhetetlen, hogy mikor a kisantant államai óriási összegeket költenek hadügyi célokra. Ausztriát utasítják, hogy állami költségvetésének közhasznú teteleiből mit tartozik törölni. A kisantant volt a főoka annak, hogy az osztrák nép a gazdasági nyomoruság lejtőjére jutott, tehát nincs joga elzárni előle azt az egyetlen utat, amely gazdasági fellendüléséhez vezet, a német birodalommal való csatlakozás útján. A kisantant okozta a Közép-Európa gazdasági romlását és az egész gazdasági zűrzavart, tehát nincs joga Ausztriának megszabni, hogy milyen gazdasági politikát kövesse. A háború idején a kisantant országai a népek önrendelkezési jogát hangoztatták, ma pedig elutasítják maguktól ezt az elvet és meg akarják akadályozni más ország népét abban, hogy önként határozzon sorsa fölött.

Ítélet Lederer felett.

BUDAPEST. Mint annak idején is kötéltálati halálra ítélte el, rangja és kitüntetései elvétele mellett. Lederer felesége felett a polgári bíróság fog ítélkezni, de ítélethozatala még eddig nem került a sor.

Lederer Gusztáv az ítéletben megnyugodott, de kegyelmet kér.

Lederer Gusztáv az ítéletben megnyugodott, de kegyelmet kér.

POLITIKA.

Parlament ma a viharok színtere. Szabálytalanságok, melyek az önálló demokraták erőszakosságának köszönhetőek, ma napirenden vannak s ez szűli az állandó horzalkodást a kormánypárt és az ellenzék közt. Különben pedig a parlament munkarendjét előkészítő és törvény előkészítő bizottságok az anyaggal nem készültek el teljesen, úgy, hogy a parlament munkája meg fog akadni. Azért is van szó arról, hogy a parlament rövidesen el lesz napolva, egyúttal megkezdődik a nyári szünet, mely októberig fog tartani. — **Klerikalitás** képviselői klubjukról levették a ciril feliratot s pótolták latin felirattal, mely élénk visszatetszést szült kormányparti körökben. Retorzióként aztán pár napra klubjukról lettek szakítva a latin feliratok, miért ismét a klerikalitást kezdtek zugolódni. — **Pašič és Radič Pál** között a megegyezésre vonatkozó tárgyalások újra megkezdődtek, melyek Radič Pavle kijelentése szerint, a legjobb mederben folynak. — **RR tárgyalások** az önálló demokratákat annyira izgatják, hogy képesek voltak arra is, hogy radičekkel koalícióra lépjenek. Pribičević és Žerjav ministerek megmozgatnak minden követ, hogy a RR megegyezést megakadályozzák, ami azonban aligha fog nekik sikerülni. Ha valami közbe nem jön, a megegyezés rövidesen alá lesz írva, ezt sejteti a parlament tervbevett elnapolása is, s az új ülésnek már Pribičević nélkül RR kormánnyal fog megkezdődni. — **Sloveniai önálló gazdapárt** és a Radič fele sloven köztársasági párt egyesültek. — „**Samouprava**” beográdi radikális hivatalos lap határozott állást foglal a horvátokkal való megegyezés mellett. »Vreme« pedig idézi Pribičević egykori kijelentését: »ha csak én (Pribičević) vagyok a megértés politikájának az akadály, úgy szívesen átengedem helyemet másnak s egyidőre félre állok« s ezen kijelentésébe kapaszkodva felszólítja Pribičevićet, hogy most tényleg itt az ideje, hogy félre vonuljon a politikától, mert tényleg csak ő az egyedüli akadály a megegyezéses és megértő politikának. — **Németország** anektálni akarja Ausztriát, ez a hír terjedt el az utóbbi időben, ami azonban még nincsen teljesen megerősítve. Franciaország elvileg nincsen a csatlakozás ellen, mégis fél a német terjeszkedéstől. —

A galagonya-bokor.

Elbeszélés. — Irta: B. J.

I.

A szakadozott, összevissza csirizelt, raggatott leveleket már nincs hallandó emberi szem mely kibetűzze. — Csak az ő szája szalad végig rajtok szaporán; könyv nélkül tudja mindeniket.

Bütykös ujját vezeti az elmosódott betükön. Rezgő hangján magyarázza a dolgot: János-Falvára hitták rektornak. Eltört.

— Ebben a levélben Szedresre hittak — Eltört.

— Ez a görgöiek meghívója. — Eltört.

— Ebben a szántói iskola-tanács hi meg. Eltört.

— Mind eltört. Egy csomó számár került előmbe, mindig.

— Én Varjas Gáspár, mond Varjas Gáspár preveptor maradtam.

Rektorul vénült ki mellőlem hajdani medikansom. Igaz a! — Hej lcig komám, egy meszely törkölyt.

Nagy mesze vidéken nincs már az a fuvaros, drótostót, gyűrűs, zsidó kocsmáros, a ki Gáspár bátyánk furcsa történetét ne ismerné.

Mert egy idő óta folyton szaladozik az öreg. »A sáret járja«, mint a környéken mondani szokták.

Avult köpenyegé ott vitorlázik a poros országuton. Kis motyója egy göröcsös bot végéről lóg alá a vállán s az eltörődött hetvenes öreg ember nagy darab földet beszaladgál néha napján.

Ellátogat a papokhoz, tanítókhöz. Néhol az asztal mellé ülteik, néhol az ajtó küszöbén ebédelget, vacsorál. Néhol puha ágyat vetnek számára, néhol a konyhában vagy az istállóban huzza meg magát s Gáspár bácsi egyformán köszönetet mond mind a kettőért.

De a kutyák mindeütt le-lezledestek egy egy darabot lebernyegéből, mely a köpenyeg megtisztelő címeréről már évtizedek óta lemondott. A jó öreg aztán foltnak valót kér reá itt is, ott is, a kalap mellé szurt zsákvarró tűt előveszi és ráaggatta a foltot. Pászol-e a foltnak adott vízszondarab vagy posztó a lebernyeghez azzal ő nem törődik; fehér-e vagy fekete-e a cérna: ez neki gondot nem okoz. Csak egész legyen a lebernyeg ez a fő, a többi semmi. Így aztán az idő viszonyosságai, meg a házörző ebek ostoba passziója miatt valóságos quodlibetté vált a régi lebernyeg.

Egy tulajdonsága meg van a jó öregnek. Bármily messze földre elvetődjék is, szülőfalujához vissza-visszatér. Ott lebzsel, kovályog, mint a fecské levert fészke körül.

Most is azon a földön alusza az igazak álmát, melyet mezitlábos gyerkőc korában szaladgált; bevett orral, lehasagatott fülekkel kujtorgott haza az ifjúkori csatákból, édes anyja el-eldöngötte ráadásul.

Az az erdő veti rá hűvös árnyát most is, amely akkor vetette; ugyanaz a patak locsog füves partjai közt, amelybe fűrgé halaknak hányta a maszlagot...

Vidám beszélgetés hallatszik az erdő széléről. Egy deli ifjú nő mezei virágokat tépdél, bokrétnak köti és oda nyújtja kísérőjének. A koros ur ember mosolyogva, veszi el a virágos s megszagolja.

— Juliskám menjünk.

— Csak a vadrózsából szakított még egy párt. Amott a galagonya-bokor mellett nagyon szépeket látok.

És elröppent a vadrózsák felé. Bal kezével finom nyári ruháját kapta fel gyorsan: harisnyájából egy olyan rész villant ki alóla melyet csak a mosóné láthat, mikor rátermet szappanhabos tenyerével dörzsöli.

A vén ember (nem a galagonya-bokor tövében fekvő), gyönyörködve nézett utána.

(folyt. köv.)

Marokkóban a franciákkal véres alkötetek folynak le, mely a franciáknak is sok emberéletébe kerül. — **Románia** a magyar kérdés tisztázását követeli a genfi konferencián, a fegyverkezést illetőleg. T. i. a szomszédos államoknak sehogysem tetszik az orosz és magyar állítólagos fegyverkezés.

Glászi — Hírek.

— **Pükso z cveka** . . . Keršman Alojz je logar v Mlajtinci, na grünti gr. Szapáry Ár pa nika nasprótnike má, szo ga ovacsi né mogli posztrasiti, ka szo nyemi v nocsi 19—ga t. m. pükso odneszli. Vcsinoli szo pa tó na tóvajszko formo tak, ka szo po lesztvici sli na sztreho, csrêp dol szpóbrali i po padlási prisli v predklêt, gde je püksa na cveki vizsila i szo jo odneszli. Neznáni csinittelje sze iscsejo.

— **Oszebni glász.** Dr. Ploj bivsi veliki župan je imenüvani za predsednika jugoszlavszke reparacijszke komisziye. Szpsememba je posztála zavolo imenüvanya doszedásnyega predsednika Gyuricsa za poszlanika v Londoni.

— **Amerika** od vszê dr'zav ki nyê bojazski dóg májo za plácsati, notri tertia dóg. Nasa dr'zava je 'ze proszila da sze jo pocská, ár je dnez escse né v tisztom financiellom sztáni, ka bi vsze dógé plácsati mogla.

Kama mo sli 2-ga augusztá t. l. ???

— **Evang. sinyorije** dühovnicke, inspektorje i kántorje bôdo szvojo szprotolésnyo szpôved i konferenco v M. Soboti 27-ga t. m. meli. Tákrát sze odlôcsi tüdi sinyorije rednoga obcsnoga gyülésa dén.

— **Vihér i tocsa** nam kraj'no v zádnyí dnévaj pogôsztoza obiscse. Preinôcsi pétek je preci skode narédila tocsa v gornjem prékmurji, okóli Ženavlja, Hodoš i Domajnsôvci, zádnyo nedelo pa Pečarovci, Moščanci i Vaneča szo preci trpele od tocse, k steromi je na têlovo pá veliki vihér i tocsa obiszkala znôvics té zgornye kráje. Pri toj priliki sze oskodüvani obcsin gerentje opozárjajo, naj vszako poskodbo notri glászijo k glavárszti i dávcsoj oblászti, ki bi jo narédila tocsa. Glásziti sze more pred oszmi dnévaj.

— **VABILO.** Državna realna gimnazija v M. Soboti vabi k akademiji združeni z roditeljskim sestankom, ki se bo vršila v sobojo dne 23. maja 1925 ob po 7 uri v telovadnici. Na vspredu po pevské in glasbene točke ter deklamacije. Vstopnina prostovoljna. Čisti dobiček se bo uporabil za gimnazijski izletni fond.

Ravnateljstvo.

— **Zvünrédno vrásztvo** próti vszê vrszt protina (reuma). Po toj groznoj bojni nas národ doszta trpi od protina, ali doszta ji nevê, ka sze tá bolezen nalehci i hitro dá z-vrásziti z vrásztvom dr. Rahlejeva, iména „Radio-Balsamica“. Ze v Russiji sze je dr. Rahlejev doszta borüo za z-nájdbo primernoga vrásztva próti protini, nyegov trüd je pa tüdi plodonoszen büo. Pred dvema létoma v Slovackoj preszkuseno vrásztvo je prineszlo dr. Rahlejevi zvünrédnerezultáte tak, ka je dnez nyega vrásztvo pripoznano kak nábdögve szredsztvo próti vszê vrszt protina. Nyega zdravilno vrédnoszt nábole potrdijo dokumenti professorov i apotekarov, kak tüdi zahválna písma ozdravljeni betéznikov reume. Radio-Balsamica vekoma hitro

valá i nenihá nikaksi osztankov na kô'zi i szrdci absolutno neskôdi. Z dvê-tri glázskami toga vrásztva sze te námocsnési reumatizem 'ze v-vrászi. Tó vrásztvo sze dela i dobí v laboratoriji Radió-Balsamica dr. Rahlejeva v Beogradi Kosovska ul. 43.

— **Potovalne knjižice v Prekmurju.** Podružnica Jugoslovanske Matice v Murski Soboti je že leta 1923. ustanovila 8 potovalnih knjižic in sicer: v Dobrovniku, Kobilju, Križevcih, Bodoncih, Markovcih, Vidoncih, Gerlincih, in v Velikih Dolencih. Vsaki teh knjižnic je dodelila po 50 knjig zabavne in poučne vsebine. Knjižničarji so šolski upravitelji; oni imajo knjižnični katalog in izposojujejo knjige, nadzoruje pa knjižnice odbor podružnice, Jugosl. Matice v Murski Soboti po szvojem organu. Zadnji čas je omenjena podružnica, nakupila večje število zabavnih in poučnih knjig pri družbi Sv. Mohorja v Prevaljah in knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Veliko število knjig pa je podaril Pokrajinski Odbor Jugosl. Matice v Ljubljani. S temi knjigami ustanovi sedaj podružnica J. M. v Murski Soboti še 8 novih potovalnih knjižnic in sicer: v Kuzdobljenu, Trdkovi, Krogu, (tudi za Bakovce) Fokovcih, Goderovcih, Pečerovcih in v Serdici. Pokrajinski odbor J. M. v Ljubljani je tudi dovolil, da se smejo vsi denarni prispevki za Jugosl. Matico iz sreza Murska Sobota porabiti doma za izpopolnitev potovalnih knjižnic. Opozarjamo ljudstvo na te knjižnice. Vsakdo, ki želi čitati zabavne in poučne knjige, naj se v teh krajih potrudí k šolskemu vodji in si jih izposojuje; pravico dó tega ima vsakdó, ki ga knjige veselijo in se hoče izobraževati, ne stane ga to nič. Učitelje—knjižničarje pa prosí in vzpodbuja odbor podružnice J. M. v Murski Soboti, naj prirejajo v času od 1. nov. do 1. apr. nedeljske ali večerne sestanke, na katere vzbudijo ljudem zanimanje za knjige ter jih poučijo o tem, kar bi jim ne bilo morda jasno. To bo hvaležno delo za narod! Da se pomnože podružnični dohodki in da ji je dana možnost izvršiti svoje plemenite načrte se je sklenil v zadnjem rednem občnem zboru podružnice dne 28. marca t. l. povišati mesečno članarino od 1 na 3 Dinarje, kar je dalo nekaterim članom podružnice povod, da so prijavili svoj izstop iz podružnice. Ker je častna dolžnost vsakega zavednega Jugoslovana, bodisi zasebnika ali javnega nameščenca v Murski Soboti in okolici, da pristopi kot član k podružnici J. M. v Murski Soboti, ter jo gmotno in moralno podpira v njenem stremljenju, pozivam izstople člane, da javijo podružnici na novo svoj pristop.

— „**Malo inači**“ pisejo izstino „Novine“ dnez, kak szo je né píszale nigdar. Zádnyí broj „Novine“ pise, ka je „M. Krajina“ nigda tak píszala „bi vszi Prekmurci mogli v demokrászkoj sztranki bidti, ki je edíno dobra“. Tú pa „Novine“ tak lažejo kak povszédi v drúgom dugoványi. M. Kr. je píszala tó mogôcse, ka je vszákomi meszto v „Vjed. Prekmurszkoj sztranki“, v demokrászkoj pa rávno tak né, kak v klerikálnoj né. Csi bi ovacsi píszale bi zvodila lüdsztvo ravnotak, kak szo nyó zvodili szvojecsazno demokrátii, né menye pa lüdsztvo zdaj, rávnotak kak klerikálci. Bár pitajte Horváta i Švikaršiča, ne menye pa tüdi Severa . . .

HALLO! GOSPE!
Prisli szo Pariški in Bečki klobuki v trgovino A. Király M. Sobota.

— **Državna borza** dela v M. Soboti naznanja onim poljedelskim delavcem, ki nameravajo iti na delo v Francijo, da odhajajo skupni transporti vsako

soboto iz M. Sobote v Zagreb. Vsaki delavec se mora zglasiti ob sobotah *dopoldne* pri borzi dela ter imeti potni list, ki ga proti plačilu dobi od pristojnega srezkega poglavarstva. Opozarja se, da posameznih delavcev se ne odpravlja; kdor se ne javi ob sobotah *dopoldne*, mora čakati na prihodnji transport.

— **Esküvö.** Trautmann Teruska és Lederer Marko junius hó 1-én 11 órakor tartják meg esküvőjüket a M. Sobotai izr. hitk. imaházában, melyre az érdeklődök is szívesen láttanak. Gratulálunk.

Dr. Ploj volt maribori főispánt a jóvátételi jugoszláv bizottság elnökévé nevezték ki. Az elnöki tisztség Gyurics eddigi elnöknek londoni követté történt kinevezésével üresedett meg.

— **Erdőőr puskája.** Kersman Alajos gr. Szapáry málnási erdeinek erdőőrijére egyesek haragudtak s mert másképp nem tádták magukat megboszulni, hát gondoltak egyet és kettő lett belőle. 19-én éjjel létrán felmásztak a háza tetejére, a zsinelyt leszedték s a padláson keresztül behatoltak a ház folyósójára, honnan a szegen lógó vadászfegyverét elemelték és elillantak vele. Teteseket keresi a csendőrség.

— **Megnyitási ünnepély** jellegű táncmulatságot rendez Bács Lajos szállodás M. Sobotában junius hó 7-én d. u. 3 órai kezdettel. Rossz idő esetén a helyiségben, szép idő esetén az udvar e célra elkészített szép helyén lesz megtartva.

Hová megyünk f. év augusztus 2-án??

— **Sertésorbánc, lépfene és sercegő üszök ellenes oltások.** Egy község vagy szomszédos 2—4 község sertés és szarvasmarha tulajdonosai, — részben saját érdekükben, — beszéljék meg, mikor és melyik községben (szétszórt házak egy—két helyre terelik össze a sertéseiket) kívánják sertéseiket, marháikat Nemes Miklauz murska Sobotai állatorvossal beoltatni. 40—50 sertésoltás esetén, — közelebbi községbe — ingyenes a kiszállítás. Irják meg neki egy levelezőlapon, hogy hány sertés részére szükséges oltóanyagot vigyen magával. Ezen oltások alkalmával a külföltele operációkat, mén-, bika-, kanheréléseket; hizótehén és hizókoca miskarolását is elvégzi. De minden egyes elvégzendő operációra a jelzett levelezőlapon figyelmeztetni kell őt, hogy a szükséges eszközöket magával vigye. Olcsóbban senki ezen állatorvosi dolgokat el nem végezheti, hacsak tisztességtelen versenyt nem akar kifejtteni. Nehéz-szüléseknél, ha ellőzőleg nem nyulnak az állatba, 90—95%-os jóeredményü segítséget nyújt Beteg állat vásárlása esetén körültekintő, teljesen megbízható pártatlan vizsgálatot teljesít és bizonyítványt ad.

BÉCSI és PÁRISI kalapujdonságok megérkeztek! A. Király M. Sotboa.

— **Villámcsapás a zsfolt templomba.** A Ljubjana melletti Velenje községben az ájtatosság által beütött a villám egy templomba. A villám egy embert agyonsújtott. A zsfolt templomba óriási pánik támadt és a fejvesztett tolongásban sokan megsebesültek.

— **Házkutatás a maribori független munkáspárt vezetőinél.** A rendőrség a független munkáspárt vezetőinél házkutatást tartott és es komünista iratokat kerestek náluk. Letartóztatás nem történt.

— **Kiütéses tifusz a varasdinai kaszárnyában.** Varasdinban a kaszárnyában három katona kiütéses tifuszban megbetegedett. A katonai egészségügyi hatóságok minden intézkedést megtettek a járvány elfojtására.

— **Cipész mint akrobata.** Mult vasárnap Ljutomerben kávéház megnyitást tartott M. Sterman, Ez alkalomból Murska Sobotából igen sokan rándultak ki. Többek között ott találkozott Konrad Dolgov Murska Sobotai cipész orosz brátye-ival, civakodásba kezdtek amikor az egyik ott levő orosz mérnök oly erővel ütötte pofon Dolgovot, hogy az elszédült tőle, erre Dolgov felszaladt az emeletre s egy akrobatát megsegélyenlítő módon kiugrott az ablakon keresztül az udvarra. Sérüléseivel beszállították a Murska Sobotai kórházba.

Tr'ztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

NOVISAD: május. 14.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 480—482
» » 'Zito—Rozs	» —380
» » Ovesz—Zab	» —400
» » Kukorica	190—230
» » Proszó—Köles	» —300
» » Hajdina	» 270—300
» » Szenő—Széna	» —100
» » Graj—Bab csres.	» —350
» » zmésan—vegyes bab	—300
» » Krumpli	» —150
» » Len. sz.—Lenmag	» —
» » Det. sz.—Lóherm.	» —

BENKO: május. 14.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Biköv.	Bika	7-	8-	9- 10-
Telice	Üszö	7-	8-	9- 10-
Krave	Tehén	3-	5-	6-
Teoci	Borju			11- 12-
Szvinyé—Sertés				15- 16-
Mászt I-a—Zsiri-a.				30- 38-
Zmôcsaj—Vaj				30-
Spê—Szalona				30-
Belice—Tojás 1 drb.				0-75

Pênezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	60-50
100 Kor. Budapest	= »	0.0865
1 Schil. Becs	= »	8-68
1 Kor. Praga	= »	1-8240
1 lira	= »	2-4975

Zürichben 100 Din = 8-40 sfrk

ZAHVALA.

Podpisani Lovro Horvat iz Veržeja sem imel zavarovanega konja pri zavarovalnici COMMERCIAL-UNION v Ljubljani.

Konj je vsled bolesti poginil in mi je omenjena zavarovalnica plačala VSO ZAVAROVALNINO promptno in jako kulantno, za kar se iskreno zahvaljujem ter jo vsakemu toplo priporočam.

LOVRO HORVAT
posestnik, Veržej.

Naznanilo.

Vlastelinstvo Szapary ima v Vučji Gomili za izpeljati okoli 400 pr^m suhah brezovih drv. Vozniki oziroma kmetje kateri si hočejo dobra drva z voznjo zaslužiti in iz tretjega dela drva v M. Soboto voziti, naj se javijo v pisarni vlastelinstva grofa Szapary.

RAVNATELJ.

Z-hája vszako nedelo. Naprêplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvôn SHS., 18 Din v Ameriko 20 Din. Cêna anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 1-50 Din reklâme 1- mali ogaszi 0-70 Din i dâvek. Pri vecskrat popûst.

Rôkopiszi, ki sze ne szhrânjio i ne vrnêjo sze poslâjo:
Reditelsztvo i oprâvnistvo Môrszka Krajina
M A R K I S E V C I br. 20.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
post. MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szövegkört és nyiltér 150, rendes 1-—, apró-hirdetés 0-70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

Néhány tudnivaló a törvénszéki állatorvosi vizsgálatról.

Irta: Nemes Miklauž ny. áll. állatorvos M. S.

Tehát soha se kiabálja senki, hogy ilyen, meg olyan magasrangu állatorvost hozat, mert teheti, mert gazdag és sok pénze van, akár Mariborból vagy Ljubljanából; vagy éppen a budapesti szaktanárt talán? Annak a vizsgálata és bármely más állatorvos vizsgálata, az igazságos bírónál egy értékű.

Az állatorvosi főiskola szaktanárának egy bizonyos ügyre vonatkozó véleménye nem felebbezhető meg, de ha a bírónak nem tetszik, — persze csak is, ha van reá oke, — az állatorvosi főiskola véleményével szemben bármelyik állatorvos véleményét tarthatja megfelelőbbnek és aszerint bírál.

Nehézzé és kényessé válik a szakértő feladata, ha eltérő véleményével valamely karjársával szembe kell helyezkednie. Saját erkölcsi érzéke és az igazságszolgáltatás érdeke azt parancsolja, hogy meggyőződését minden körülmények között nyilvánítsa, másrészt azonban a kollegiálitás követelménye, hogy lehetőleg kiméletes legyen a kijelentésében midőn kartársának tévedéseiről van szó, annál inkább, mert ilyeneknek ő is ki van téve. Nem kötelessége ugyan a történet szakértői mulasztásokat, ismerethiányt leplezni és az igazságszolgáltatás érdekében ezeket esetleg tudomására is kell hozni a bíróságnak, de mentő körülmények majd mindig forognak fenn s főképen a midőn a jóhiszeműség és a komoly törekvés nyilvánvaló, kötelessége ezeket is megfelelő módon és alakban méltatni. A személyes tapiniat bizonyára megtalálja ilyenkor a nehezebb esetekben is, a helyes középutat.

Összefoglalva az egészet mit tanultunk? Ha betegnek vélt állatot vettünk és az eladó nem ismeri el a betegségnek vételkori fennállását, vizsgálattassuk meg az állatot vagy a hullát és kérjünk bizonyítványt az eredményről és soha ne felejtjük az állatorvos véleményét is kérni és pedig írásban. Már e vélemény alapján sokat tudunk, kinél keletkezett a betegség. Ugyanezt a vizsgálatot ejtse meg az eladó is lehetőleg egy másik állatorvossal. Ha a két állatorvos egy véleményen van, akkor a legnagyobb valószínűség szerint hiába keresünk egy harmadik állatorvosnál más véleményt. Ha a két állatorvos véleménye a legjobb lelki ismeretük dacára ellentétes, akkor legjobb egy harmadik állatorvos véleményét is meghallgatni, aki vagy az egyik vagy a másik állatorvos nézetéhez

szokott csatlakozni. Így szokott eljárni a bíró is. Ezt fogadják el, a legolcsóbban és legjobban fogják elintézni az ügyüket.

Aki nem tudja magát kellően kifejezni és nem tudja mely esetben hogyan tegyen, az menjen az állatorvosi bizonyítványával ügyvédhez.

De soha ne felejtsek el, hogy a legnagyobb lelki nyugalommal; méreg, harag, kiabálás, gorombáskodás nélkül is el lehet igazságosan intézni mindent.

(folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

— Mennyi pénz ment füstbe 1924-ben? Ha az ember saját maga elfüstölt az eldohányzott mennyiségnek az értékét számítja össze is mily horribilis összeg lesz az eredmény pénzben kifejezve, hátha az egész ország elfüstölt dohány értékét látjuk papíra vetve, vajjon milyen közhasznú dolgot lehetne azon a pénzen teremteni. Hogy mily hihetetlen óriási számokat kapunk lássuk a következő táblázatból. Egész Jugoszláviában eszerint elfüstöltetett: Cigaretta 2 milliárd 327 millió 745 ezer 119 drb, szivar 25 millió 613 ezer 260 drb, dohány 6 millió 35 ezer 675 kg. Összesen 1 milliárd 606 millió 371 ezer 766 Din. értékben. Prekmurjében pedig az elmúlt évben a következő érték füstölgött el: 45.394 kg. dohány, 697609 drb. szivar, 18 millió 678 ezer 300 drb. cigaretta, összesen 8 millió 922 ezer 22 dinár értékben.

Kisbirtok védelméről szóló szerb törvénynek az ideit tizenkettedekről szóló törvény kapcsán egész Jugoszláviára való kiterjesztéséről számoltak be egyes lapok. E törvény szerint a falusi kisgazdák háza s 3 hektárt (cca 6 magyar hold) meg nem haladó földje sem meg nem terhelhető sem el nem árverezhető. Miután ez az intézkedés közgazdasági szempontból felette fontos lévén, ennek igaz voltáról illetékes helyen érdeklődtünk, melyre azt a felvilágosítást kaptunk, hogy a híresztelés nem felel meg a valóságnak, s a törvény hatálya ma is ó-szerbiára vonatkozik csak.

A postacsomagok reklamálása. A noviszadi posta- és távirtdaügyi igazgatóság azt az értesítést közli, hogy a csomagok reklamálását csak akkor veszik figyelembe, ha a feladóvevényen a posta megjelölte a lefizetett portót. Ezért figyelmeztetik a közönséget, hogy a feladóvevények átvételkor mindenki saját érdekében ellenőrizze, hogy a portólefizetés fel van-e tüntetve a vevényen.

Nem szüntetik meg a magyarországi közgazdasági egyetemet. A magyarországi közgazdasági egyetem igaz-

gatósága cáfolja azokat a híreket, hogy a kormány takarékosági szempontokból megszünteti a közgazdasági egyetemet. Az álhir — mint a cáfolat mondja — azt eredményezte, hogy az egyetem hallgatóinak nagy része elmaradt a vizsgákról.

Amerikai bankárok Caillaux pénzügyi politikájáról. A legtöbb amerikai bankár úgy nyilatkozik, hogy Caillauxnak a francia költségvetés egyensúlyba hozása végett nemcsak a frank stabilizálását kell elérnie, hanem a külföldi tartozásokat is feltétlenül fundálnia kell, ha nem akarja, hogy a stabilizálásra irányuló törekvése mindjárt kezdetben kudarcot valljon. Az amerikai bankárok azt hiszik, hogy a francia kiviteli kereskedelem erős ellenzéki magatartást fog elfoglalni Caillaux stabilizálási törekvéseivel szemben, mert a kiviteli kereskedelemnek a stabilizálás révén megszűnnek azok az előnyei, amelyeket eddig az angol exportörökkel szemben élvezett.

ODDAJO SE

v MURSKOJ SOBOTI
3 hiže, 2 travnika, 1 njiva,
v MARIBORU
2 za trgovino primerni večji
lejni hiži.
Informacije daje pisarna dr.
Šomena, odvetnik v M. Soboti

HALLO PRIJATEL!
ZNÁS STO JE TOU
MÁJER STEVAN
v Murški Soboti
na Radgonszkoj ceszti?
Tô je nâsztarêsa firma szabolije
i trgovina z gotovimi oblêkami.
Csi scsês do'bro oblêko po fal
cêhi dobiti, ali dober, garantê-
rani i po cêni stof i caig kûpiti,
te obiscsi tô Prekmurja nâszta-
rêso i nâszolidnêso trgovino i
szabolijo, pa sze zagvûsas.

Sladoled!

Sezona za sladoled je priçela, ter se dobi sedaj vsaki dan **sveži fini sladoled** v slaščiçarni **SIDONIJE NOVAK** v M. Soboti. Kdor le enkrat ta izborni izdelek poskusi, postane naš stalen gost.

! Álljunk meg! egy pillanatra!

Minden rendes gazdának tudnia kell azt, hogy idôt, pénzt, munkát és munkást egyaránt csak úgy kímélhet a közelgô kaszálásban, ha beszerezi magának a valódi

„TÖRÖK” KASZÁT

Éppen most érkeztek meg! Ugyancsak megérkeztek a legújabbfajta törhetetlen természetes kaszakövek Svédországból, ugyszintén „Tiroli kaszakövek” is, melyek a jó kaszához hozzá illenek. Ily jó kaszát és kaszakövet beszerezni egyedül és a legolcsóbb árban, jótállás mellett csak:

HEKLICS ISTVÁN
vaskereskedônél lehet
Murska Sobota.

Hallo Hallo goszpé i goszpôdje!!

Csi kâ lèpoga i modernoga, do'broga i po fal cêni viditi scsête, te poglednite te nânovêse Becs-ke i Pariz-ke szprotolêtne i lêtne dâmske krscsâke, steri szo zdâ prisli v

trgovino

A. Király M. Sobota

Dobijo sze tûdi po nânzjzj cêni: ti najmodernêsi fôrtoki za goszpé i deco z druka i z-glotta, nogavice za goszpé, moske i deco, perilo za goszpé i goszpôde i vsze vrszte drobno i krátko blâgo. Sziamnati krscsâki za goszpé od 100— dinarov naprê

A. Király

trg. z krscsâki, perilom i krátkim blâgom
M. Sobota (Bergerova hi'za)

? Miért töri a ? fejét

hogy hol vásároljon kerékpárjához szükséges alkatrészeket, külső vagy belső gumit stb. varrógépjéhez szükséges alkatrészeket, mikor mindezeket:

FLISAR PAVEL

mûszaki cikkek üzletében
(Berger-féle ház) M. Sobotában

jutányos áron megkaphatja. — Ugyanezt nagy raktár öngyújtókban és ennek alkatrészeiben. A legjobb tűzkövek, villanyzeblámpák és elemek, gramafon lemezek, tük és alkatrészek és varrógéptük nemkülönbén összes az e szakmába vágó cikkek állandóan és olcsón kaphatók.